

Programmabegroting Purmerend 2024-2027

Programma 9

Economie

Visie

Purmerend staat voor grote transitieopgaven waar we de aankomende periode flink in moeten investeren. Alle sectoren hebben te maken met digitalisering, circulaire economie, energietransitie en klimaatadaptie. We hebben als gemeente met onze ondernemers in de maakindustrie, agrarische sector, IT-cluster, retail en horeca de uitgangspositie vastgelegd en gezamenlijk bepaald dat we deze transities actief willen uitvoeren en - op onderdelen - daarin voorop willen lopen. Ondernemen in een economie en samenleving die snel verandert, vraagt om regionale samenwerking, creativiteit, samenwerking tussen publieke en private partijen en bovenal een 'ondernemende' overheid die signaleert, faciliteert en stimuleert.

De oorlog in Oekraïne heeft een wezenlijke impact op de landelijke - en daarmee op de regionale en stedelijke - economie. De schaarste aan grondstoffen en de hoge(re) grondstof- en brandstofprijzen werken door. De inflatie neemt weliswaar enigszins af maar blijft aan de hoge kant. Ook de rente op de geld- en kapitaalmarkten blijft oplopen. We kunnen als lokale overheid niet alles oplossen maar er wel voor zorgen dat we samen met onze ondernemers (blijven) optrekken en hen steunen in het aangaan van de problemen die we hiervoor nader hebben omschreven alsmede bij de uitvoering van de Europese en nationale wet- en regelgeving (onder meer met betrekking tot stikstof, natuur en klimaat).

Het investeren in de economie is juist nu van groot belang omdat we daarmee werkgelegenheid voor onze eigen inwoners behouden en waar mogelijk vergroten en draagvlak creëren voor de commerciële en niet-commerciële voorzieningen in Purmerend. Bovendien kunnen publieke investeringen als een multiplier werken voor investeringen vanuit het bedrijfsleven, en daarmee een stimulans geven aan gewenste (economische) ontwikkelingen.

Nagenoeg iedere sector heeft met te maken met krapte op de arbeidsmarkt. Een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt blijft speerpunt van ons beleid. We streven ernaar om jong talent hier op te leiden en kennis lokaal te behouden en in te zetten. Dit is en blijft nodig voor een gezonde en toekomstbestendige lokale arbeidsmarkt.

Doelen en activiteiten

De Economische Visie is de stip op de horizon. Het is onze bedoeling om alle in deze visie opgenomen doelstellingen in 2040 te hebben behaald. Dit doen we in stappen. In de uitvoeringsagenda 2023-2024 is nader aangegeven hoe we dit willen gaan doen. Deze agenda is langs vier pijlers samengesteld:

1. Innovatieve voedselkamer & Werelderfgoed Beemster;
2. Stimulering arbeidsmarkt, (tech) onderwijs en campusontwikkeling;
3. Centrumontwikkeling en voorzieningen in de stad(waaronder Programma Binnenstad);
4. Circulaire economie en bedrijventerreinen.

Wat gaan we doen en wat willen we hiermee bereiken?

Innovatieve voedselkamer & Werelderfgoed Beemster

Onze aanpak in de komende jaren richt zich op een drietal doelstellingen:

- het verbeteren van het toekomstperspectief voor agrarische ondernemers in Beemster;
- het versterken van het Beemster merk en het werelderfgoed Beemster;
- het bevorderen van de toeristische aantrekkelijkheid van onze gemeente (in samenwerking met de regio).

In dit kader zullen we onder meer in 2024 de volgende acties oppakken of voortzetten:

- deelname aan het landelijke project kringlooplandbouw;
- inzetten duurzaamheidscoach voor agrarische ondernemers;
- opstellen van een toekomstvisie voor agrarische ondernemers;
- (door)ontwikkeling van het project 'De Beemsterling' zodat producten uit de Beemster in Purmerend en elders worden aangeboden c.q. verkocht;
- stimuleren van boer-burger verbinding door promotie van streekproducten (korte keten);
- verbetering van de digitale ontsluiting van Beemster Werelderfgoed;
- opstellen en uitvoeren van een werkplan voor het Beemster Werelderfgoed (op basis van de uitkomsten van de enquête werelderfgoed en DNA Purmerend);
- versterken van de toeristische organisatiestructuur in Purmerend en regio (Bureau Toerisme Laag Holland en VVV's);
- opstellen van een identiteitsboek voor de gehele regio waarmee gericht marketing en promotie kan worden gevoerd;

- verkrijgen van voldoende data over en inzicht in de bezoekers (door deelname aan specifieke specifieke scans of onderzoeken);

Stimulering arbeidsmarkt, (tech) onderwijs & campusontwikkeling

Binnen deze pijler staat het verminderen van de kloof tussen onderwijs en arbeidsmarkt alsmede het behoud c.q. stimulering van (jong) talent in gemeente en regio voorop. Digitalisering is de leidraad voor de activiteiten die we in dit verband uitvoeren. Gelet op onze ambities met betrekking tot de campusontwikkeling op De Koog, is het van belang om in te zetten op de esports, gaming en (creative) tech. We ontwikkelen Purmerend tot een gemeente waarin we gezamenlijk met alle betrokken partijen werken aan de totstandkoming van de digitale transitie. Tevens blijven we inzetten op het ondersteunen van overige sectoren bij het verkrijgen van voldoende en goed opgeleid personeel. In dit kader zullen we in 2024 de volgende acties oppakken of voortzetten:

- het uitvoeren en uitwerken van het onderzoek naar Purmer Valley als Private Partnership- constructie.
- ondersteunen en begeleiden van ondernemers bij het starten van een bedrijf door middel van het startersloket;
- deelname aan de Amsterdam Economic Board en de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) InWest);
- ontwikkeling (e)sports Tech Campus.

In dit kader zullen we in 2024 de volgende acties oppakken of voortzetten:

- uitvoeren en uitwerken van het onderzoek naar PurmerValley als PPS-constructie (doorontwikkeling van cross-overs tussen IT en overige sectoren, doorlopende leerlijnen, integreren van IT in overige opleidingen en faciliteren van bedrijven bij digitalisering);
- uitvoeren van acties uit sectortafels (tafels waarin onderwijs, bedrijfsleven en overheid per sector zijn vertegenwoordigd);
- organisatie van het evenement 'Waterland Werkt' waar scholieren/studenten/leerlingen en hun ouders kennis kunnen maken met opleidingen en/of beroepen;
- stimulering van innovatie in het bedrijfsleven met hulp van de Amsterdam Economic Board en de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM).

De (e)sports Tech Campus helpt ons met innovatieve oplossingen voor maatschappelijke en economische vraagstukken maar ook bij het aantrekken van (nieuwe) talenten, ondernemingen, en studenten. Het wordt een broedplaats met een duurzaam ecosysteem waar innovatie, kennis, bedrijvigheid, creativiteit en talentontwikkeling hand in hand gaat en continu worden gestimuleerd. De campus kan de aantrekkelijkheid van wonen, werken en leven in Purmerend versterken. We werken de komende periode aan het versterken van een innovatie-ecosysteem door:

- in samenwerking met de stakeholders het actieplan governance en organisatiestructuur voor de campus uit te werken;
- placemaking en daarmee het zichtbaar maken van de campus in het gebied;
- het opstellen van een ontwikkelstrategie om de ruimtelijke vertaling van de gebiedsvisie concreter te maken;
- een innovatieagenda op te stellen en field en living labs te bevorderen;
- het bevorderen van de samenwerking en het aanjagen van programma's op het gebied van sport, onderwijs en bedrijvigheid.

Centrumontwikkeling, voorzieningen in de stad

Pijler 3 van de economische visie kent een viertal doelstellingen:

- behoud en versterking van bestaande voorzieningen en realisering van nieuwe voorzieningen die aansluiten bij de behoeften van de inwoners en bezoekers van Purmerend;
- versterking van de samenwerking met en tussen ondernemers, pandeigenaren in de binnenstad en de overige winkelgebieden, o.a. door het ontwikkelen en faciliteren van nieuwe bedrijveninvesteringszones;
- verbetering van de communicatie met en tussen ondernemers en tussen ondernemers en overige betrokkenen waaronder de gemeente;
- toekomstbestendig maken van de binnenstad Purmerend.

In dit kader voeren we thans een onderzoek uit naar de voorzieningen in onze gemeente. Verder willen we nieuwe Bedrijveninvesteringszones (BIZ) ontwikkelen en faciliteren alsmede het digitale communicatieplatform (Chainels) blijven toepassen. Voor 2024-2027 zullen de beschikbaar gestelde middelen onder meer worden aangewend voor:

- het programma, het programmateam en de communicatie;
- 'Het verhaal van de Binnenstad';
- onderzoek naar de opwaardering van de stadsboulevards en naar het plan van het Singelpark;
- uitvoeringsmiddelen voor de stimulering van sport en spelen, inrichting sfeergebieden en herintroductie van de stadspoorten.

Circulaire economie en bedrijventerreinen

In de komende jaren zullen we ons in het kader van deze pijler richten op:

- het verduurzamen van bedrijven op bedrijventerreinen, in winkelgebieden en in het agrarisch gebied (zie ook pijlers 1 en 3);
- het verbeteren van de stroomvoorziening om de hiervoor genoemde doelstelling haalbaar en realiseerbaar te maken;
- het stimuleren van de circulaire economie (zowel lokaal als regionaal);
- de samenwerking van bedrijven op bedrijventerreinen te bevorderen (onder meer door stimulering van parkmanagement en de oprichting van BIZ).
- het faciliteren van de houtbouwalliantie en het realiseren van de leerlijn op het gebied van houtbouw in overleg met de bouwers en opleidingen in onze regio.

Daartoe zullen we in 2024 de volgende acties oppakken of voortzetten:

- inschakelen duurzaamheidscoach;
- organiseren van kennis- en werksessies over duurzaamheid of circulaire economie;
- uitvoeren van een onderzoek naar de transportbeperkingen voor stroom;
- uitvoeren van een onderzoek naar alternatieve vormen van stroomleverantie (onder meer biovergisting in Beemster, zie ook pijler 1);
- circulaire inkoop en aanbestedingen (voorbeeldfunctie gemeente);
- toepassen grondstoffenscan bedrijventerreinen;
- uitvoeren projecten op het gebied van circulaire economie die door de MRA zijn ontwikkeld;
- faciliteren van de houtbouwalliantie;
- realisering doorlopende leerlijn op het gebied van houtbouw;
- toepassen parkmanagement Baansteer-Noord;
- onderzoek naar het ontwikkelen van een BIZ op bestaande bedrijventerreinen.

Belangrijk om te weten

Het uitvoeren van alle acties in het kader van de uitvoeringsagenda van de economische visie is niet alleen een verantwoordelijkheid van de gemeentelijke overheid. Ook het bedrijfsleven, het onderwijs en de regio zullen bereid moeten zijn om hieraan mee te werken of bij te dragen. Het betrekken van deze partijen maar ook van bijvoorbeeld de provincie, het Rijk en de Europese Unie, vragen inzet op alle niveaus. Deze inzet kent vele gradaties: van het voeren van overleg tot het aanvragen van subsidies of het deelnemen aan specifieke specifieke consortia. We onderzoeken hoe we het accountmanagement vanuit Economie (verder) kunnen versterken.

Wat mag het kosten

(Bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begroting 2023 (Bijgesteld)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BVog1 Economie	Lasten	-1.898	-1.663	-3.029	-2.407	-2.469	-2.129	-2.166
BVog1 Economie	Baten	773	621	706	864	869	874	880
		-1.125	-1.042	-2.323	-1.543	-1.600	-1.255	-1.287

Het saldo stijgt met € 780.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2023. Dit wordt veroorzaakt door € 622.000 lagere lasten en € 158.000 hogere baten.

Ontwikkeling exploitatie 2023-2024

BV091 Economie	Lasten	Baten
Bedrijveninvesteringszones (BIZ)		
In september 2022 heeft de gemeenteraad de nieuwe bedrijven investering zone (BIZ) Binnenstad vastgesteld (raadsbesluit 1570962). Deze BIZ is gestart op 1 januari 2023 en hiermee kwam de inrichting voor Binnenstad Ondernemings Fonds (BOF) ten einde. Het financiële effect voor jaarschijf 2023 is meegenomen in de najaarsnota 2023. De Gemeente Purmerend faciliteert de BIZ, door de voor de BIZ-stichting verschuldigde BIZ-bijdragen te innen van de bijdrageplichtigen. De Gemeente Purmerend stort de ontvangen BIZ-bijdragen door aan de BIZ-stichting onder aftrek van 3,5% van de opbrengst voor de gemaakte perceptiekosten.		153
Programma Binnenstad		
In december 2022 heeft de gemeenteraad de Visie Programma Binnenstad en het Uitvoeringsprogramma Binnenstad vastgesteld (raadsbesluit 1576060). In de begroting was er incidenteel € 622.000 beschikbaar voor het Programma Binnenstad in jaarschijf 2023. Bij de voorjaarsnota 2023 heeft de raad geld beschikbaar gesteld voor de verbetering kwaliteit openbare ruimte Binnenstad (Invulling investeringsagenda) van 2023 tot en met 2025. Het verschil in de exploitatie is positief. Om een vervolg te geven aan het programma Binnenstad ná 2023, volgt er een keuze voorstel ter besluitvorming (zie paragraaf Keuzes 2024).	247	
Uitvoeringsagenda economische visie 2023-2024		
Voor de Uitvoeringsagenda economische visie 2023-2024 heeft het college, middels raadsbrief 1572601, in de Programmabegroting 2023-2026 incidenteel geld aangevraagd voor jaarschijf 2023. Voor jaarschijf 2024 zijn er geen middelen beschikbaar voor deze uitvoeringsagenda. Om een vervolg te geven aan de uitvoeringsagenda ná 2023, volgt er een keuze voorstel ter besluitvorming (zie paragraaf Keuzes 2024).	595	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	-220	6
Totaal	622	159

Reserves

Reserve regionaal samenwerkingsverband Zaanstreek-Waterland

In 2024 is geen toevoeging of onttrekking aan de reserve begroot.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investerings

Dit programma heeft geen investeringen.

Programma 10

Bestuur en concern

Visie

Het ondersteunen van de lokale democratie, de veiligheidsregio (corona, Oekraïne) en het bestuur staan in dit programma centraal. Purmerend is een dynamische gemeente die hard groeit. Er komt nieuwe wetgeving aan en taken worden gedecentraliseerd. We blijven uitgaan van de behoefte van de inwoners van de gemeente. Bestuur en organisatie delen de overtuiging dat de persoonlijke benadering, maatwerk, en flexibiliteit meerwaarde geeft voor buiten. Dat betekent voor het concern dat we op deze manier ook ons werk uitvoeren. De kosten van de lokale democratie en het dagelijks bestuur, waaronder de raad, griffie, college, regionale samenwerking en zaken als bezwaarschriftenprocedures, verkiezingen en het Waterlands Archief staan hier geraamd.

Doelen en activiteiten

Organisatie

Een gemeente die werkt voor haar inwoners en ondernemers, betekent ook goede en professionele advisering en ondersteuning voor het bestuur, ambtelijke organisatie, regionale samenwerkingsverbanden en politici. Nieuwe wetgeving die op ons afkomt dient goed en integraal in de organisatie te worden opgenomen, met oog voor de context. Ruimte in wetgeving zetten we zo in dat dit onze gemeente ten goede komt.